

Trung Qu c và ngh ch lý c a th nh v ng

Múa r ng m ng năm m i Nhâm Thìn bên b sông D ng T i Nam Kinh, t nh Giang Tô ngày 19/01/2012.

REUTERS/China Daily

Theo nh n đ nh c a The Economist, quá kh đ y máu l a đã đ y cho đ ng C ng s n ph i đ t n i s h i s h n lo n lên trên t t c . Nh ng m t bài h c khác c a l ch s là, nh ng ai bám víu vào quy n hành tuy t đ i, s k t thúc b ng hai bàn tay tr ng.

Ngh ch lý mà m t s ng i trong đ ng đã b t đ u nh n ra, là đ đ t đ n thành công, Trung Qu c s ph i chia tay v i cái mô hình đã ph c v tích c c cho qu c gia này.

Th i s n c Pháp là đ tài chính c a các tu n báo Pháp k này, đ c bi t là trong b i c nh cu c ch y đưa vào đ i n Elysée s p t i.

Le Nouvel Observateur đ a ra « K ch b n 100 ngày đ u tiên n u ông Hollande đ c b u làm

T&ng th&ng ».

L'Express đi&m qua « B&n t&ng k&t th&c s& 2007-2012» c&a đ&ng kim T&ng th&ng Nicolas Sarkozy, t&nh&ng thành công l&n, nh&ng th&t b&i n&ng n&nh&t, cho đ&n nh&ng sai l&m, và nh&ng c&i cách ít đ&c bi&t đ&n.

Tu&n báo Le Point nói v& vai trò c&a « nh&ng nh&n v&t H&i Tam Đi&m » trong đ&i s&ng chính tr& n&c Pháp.

Nhìn sang n&c M&, Le Courrier International đ&t câu h&i : « Ai có th& đánh b&i ông Obama ? ».

Trung Quốc và ngh&ch lý c&a th&nh v&ng

Đ&c bi&t, tu&n báo The Economist tu&n này chú tr&ng đ&n Trung Quốc, v&i ch& đ& « Trung Quốc và ngh&ch lý c&a th&nh v&ng ».

T& báo cho bi&t, đã t& r&t lâu m&i quay l&i dành trang bìa cho m&t qu&c gia. Đó là do Trung Quốc nay đã là m&t siêu c&ng kinh t&, và đang nhanh chóng tr& thành m&t s&c m&nh quân s& có kh& năng làm cho Hoa Kỳ ph&i lo ng&i. Bên c&nh đó còn có m&t lý do n&a v& chính tr& : Trung Quốc đ&c đ&iu hành b&i m&t h& th&ng hoàn toàn không đ&ng b& v&i các tiêu chu&n toàn c&u.

Theo t& báo, vì v&y mà Trung Quốc s& còn mê ho&c và khu&y đ&o ph&n còn l&i c&a th& gi&i trong th&i gian dài s&p t&i.

The Economist nh&c l&i, ch& m&i 20 năm tr&c đây thôi, hãy còn r&t xa v&i đ& Trung Quốc có th& tr& thành m&t c&ng qu&c.

Sau v& th&m sát Thiên An Môn năm 1989, công cu&c c&i cách kinh t& b& phe b&o th& đ& d&a, và B&c Kinh b& cô l&p tr&c th& gi&i.

Cho đ&n năm 1992, chính sách Nam Tu&n c&a Đ&ng Ti&u Bình l&i đ&c đ&y m&nh m&t s&

thị trường có khuynh hướng đi lên, và kinh tế bắt đầu tăng tốc.

Tuy nhiên kinh tế không ngừng tăng trưởng, nhưng phần chìm phía dưới là xã hội mất ổn định.

Với nội dung làng Ô Khảm mới đây là một ví dụ, mà Quốc gia Đông là nơi trước đây ông Đặng Văn đến kinh lý thông qua xuyên. Rồi đến vụ xung đột giữa các khu vực Tây Bắc và Tây Xuyên tuần này, nội lo lắng trước tình hình sắp đến... tất cả những điều này đã làm cho công việc của đảng Cộng sản Trung Quốc thêm khó khăn.

Theo báo này, Đặng đã phải ngừng cách siết chặt lại. Vì vậy mà các nhà lý khai như ông Đỗ Kiết đã bắt nhân viên an ninh tra tấn, quấy nhiễu, phải từ bỏ nhiệm vụ tại Hoa Kỳ.

Cuộc cách mạng thế hệ ba tại Trung Quốc

Theo The Economist, nếu không có các cải cách kinh tế do ông Đặng Tiểu Bình khởi xướng, thì đảng Cộng sản Trung Quốc sẽ phải lui vào quá khứ như Liên Xô và Đông Âu cũ.

Thành tựu kinh tế đã thay thế cho một ý thức hệ chính trị đã bị phá sản. Bắc Kinh không chỉ chuyển đổi các công ty quốc doanh vào khu vực tư nhân, mà còn sắp xếp để các nhà đầu tư tư nhân tài. Việc phá vỡ giám sát của chính trị và cải cách về kinh tế đã mang lại những lợi ích đáng kể.

Số triệu dân của Trung Quốc trong hai thập kỷ vừa qua là vô cùng kinh ngạc cho thế giới ngày nay. Tăng trưởng bình quân hàng năm khoảng 10%, và 440 triệu người Trung Quốc đã thoát khỏi đói nghèo, đây là cuộc xóa đói giảm nghèo lớn nhất trong lịch sử.

Tuy nhiên theo tuần báo kinh tế, thì mô hình này sẽ phải thay đổi nếu muốn tiếp tục phát triển, vì Trung Quốc và các thế giới đang đổi thay.

Trung Quốc đang chuyển đổi khá tốt từ cuộc khủng hoảng toàn cầu, nhưng nếu muốn tiếp tục tăng trưởng cao, thì cần chuyển đổi từ mô hình kinh tế chú trọng đầu tư và xuất khẩu để hướng sang tiêu thụ nội địa.

Nhiều người cảm thấy rằng sự tăng trưởng ngoạn mục của đất nước không đem lại bao nhiêu lợi ích cho họ. Những người lao động nhập cư bắt đầu rời bỏ công dân hàng hai, không có được các quyền lợi về y tế và giáo dục. Việc các viên chức địa phương thu tiền của dân một cách tùy

ti n là nguyên nhân ch y u gây ph n n , công nghi p hóa b a bãi làm ô nhi m đ t đại, gây h i cho con ng i, n n tham nhữg khi n ng i dân b t bình. Và nh ng công dân b t mẫn có th trao đ i v i nhau qua internet, m t đi u tr c đây h ch a t ng làm đ c.

Các cán b đ ng cho r ng các v n i d y là b ng ch ng cho th y t do hóa là nguy hi m. Theo h , nh p c v a giúp cho tăng tr ng nh ng cũng là nguyên nhân gây b t n.

Các v ph n kháng c a công nhân làm thi t h i cho s n xu t, s khu y đ ng c a xã h i công dân ch a đ ng m m m ng c a h n lo n.

B c Kinh đ c bi t lo ng i tr c các nguy c này, nh t là trong năm nay s có m t th h lãnh đ o m i lên thay chân l p cũ.

Khuynh h ng mu n ki m soát này cũng đ hi u, và có th lý lu n r ng n đ nh c n thi t h n các quy n t do – dù sao đi n a, âm vang c a mùa xuân R p không có m y ti ng v ng n i đây.

Nh ng theo The Economist, thì t do s giúp cho kinh t phát tri n ch không gây tr ng i. Ho t đ ng c a các nghi p đoàn s làm gi m b t các v đ nh công t phát, các nhóm đ u tranh giúp ki m soát n n tham nhữg. Đ n chùa, nhà th , đ n th H i giáo có th thúc đ y nh ng ng i Trung Qu c giàu có đóng góp vào công tác xã h i, các t ch c tôn giáo và văn hóa có th mang l i nh ng ý nghĩa khác cho cu c s ng con ng i, ngoài khát v ng làm giàu.

T báo k t lu n, quá kh đ y máu l a đã đ y cho đ ng C ng s n ph i đ t n i s h i s h n lo n lên trên t t c . Nh ng m t bài h c khác c a l ch s là, nh ng ai bám víu vào quy n hành tuy t đ i, s k t thúc b ng hai bàn tay tr ng.

Ngh ch lý mà m t s ng i trong đ ng đã b t đ u nh n ra, là đ đ t đ n thành công, Trung Qu c s ph i chia tay v i cái mô hình đã ph c v tích c c cho qu c gia này.

Cho dù Trung Qu c ti p t c là m t ng i kh ng l đ c đoán, d m chân t i ch , phân hóa, hay – nh chúng ta mong mu n – tr nên t do h n và th nh v ng h n, đi u này không ch xác đ nh t ng lai c a Trung Qu c, mà còn nh h ng đ n c ph n còn l i c a th gi i n a.

Cánh tay n i dài c a đ ng C ng s n Trung Qu c

Trong m t bài báo khác mang t a đ « Đ ng ở đâu ?», The Economist cho bi t đ ng C ng s n Trung Qu c đã c g ng tr i r ng nh h ng sang khu v c t nhân nh th nào.

Bài báo c a The Economist m đ u v i hình nh, trong khi nhi u đ c gi Trung Qu c say mê đ c n b n ti ng Hoa c a các t p chí ph ng Tây nh Cosmopolitan, Vogue...thì m t t t p chí r t khô khan là Party Construction in Non-State-Owned Enterprises (Xây d ng đ ng t i các xí nghi p ngoài qu c doanh) l i đ c nhi u cán b đ ng a chu ng.

M t ngh ch lý l n lao c a xã h i Trung Qu c hi n nay, là làm th nào đ ng có th duy trì s ki m soát, trong khi v m t ý th c h thì không còn là c ng s n n a ?

Theo The Economist, thì vi c đóng c a hàng lò t công ty qu c doanh trong th p niên 90 đã làm r i r ng nhi u c s đ ng.

Trong th p niên v a qua, m t u tiên c a đ ng Ban T ch c Trung ng đ ng C ng s n Trung Qu c là xây d ng các chi b t i các công ty t doanh. N u năm 1999, ch có 3% công ty t nhân có t ch c đ ng, thì nay t l này lên đ n 13%. Không ch nh m duy trì m i quan h đ i v i qu n chúng, mà vi c xây d ng c s đ ng trong khu v c t nhân còn giúp duy trì s n đ nh và n m tình hình k p th i.

Trung Qu c s xây lò ph n ng nguyên t t i Pháp ?

M t phát hi n đáng chú ý c a tu n báo Le Nouvel Observateur, đó là m t tài li u m t cho bi t t p đoàn đi n l c Pháp EDF s n sàng m c a cho đ i tác Trung Qu c vào xây d ng các lò ph n ng h t nhân ngay trên đ t Pháp. Bài vi t mang t a đ : « Li u s p t i ng i Trung Qu c s xâm nh p vào n n công nghi p nguyên t c a Pháp ? »

Le Nouvel Observateur ti t l , khi nghiên c u v c u ch t ch t p đoàn Areva chuyên s n xu t các lò ph n ng nguyên t t cáo b theo dõi, hai đ i bi u đ ng Xã h i là Bernard Cazeneuve và Jean-Marc Ayrault đã nh n đ c b n sao c a m t tài li u t i m t. Đó là m t h p đ ng th a thu n đ c T ng giám đ c EDF ký v i t p đoàn Trung Qu c CGNPC t i B c Kinh ngày 29/04/2010, trong đó đ i tác Trung Qu c có th tham gia xây d ng các lò ph n ng nguyên t t i Pháp.

Quá s ng s t tr c phát hi n này, hai dân bi u trên đã g i th ch t v n Th t ng Pháp. Th có đ o n vi t : « H p đ ng này gây ra các quan ng i l n lao v t ng lai c a ngành nguyên t Pháp...Mai đây m t công ty Trung Qu c có th xây d ng lò ph n ng h t nhân t i Pháp, và nhà s n xu t Pháp là Areva s ph i ch u s c nh tranh c a m t t p đoàn qu c doanh Trung Qu c ? ».

Đã năm tu n l trôi qua ch a có câu tr l i, hai dân bi u này đ đ nh đ a v n đ ra tr c Qu c h i.

T báo nh c l i là T ng giám đ c EDF, ông Henri Proglio ch a bao gi gi u di m tham v ng

chính phủ cß trßng Trung Quốc, vßn dß đßnh xây dßng 200 lò phßn ßng nguyên tử trong vòng 15 năm tới. Nhưng cho đến nay EDF chỉ nói đến việc cùng xây dựng các lò phßn ßng có công suất tßng đßi nhß hßn các lò EPR, 1.000MW thay vì 1.600MW, phù hợp hßn với nhu cầu Trung Quốc. Nhưng chắc hẳn bao giờ ông này từng vì việc đi đi lại lại, đi tác Trung Quốc CGNPC có thể đặt chân vào thị trường năng lượng Pháp.

Cß máy tranh cử của ông Obama : Quy mô hơn năm 2008

Tuần san Le Courier International chú ý đến cuộc bầu cử Tổng thống Mỹ. Tạp báo đặt câu hỏi : « Ai sẽ đánh bại được ông Obama ? ».

Tạp báo nhận định, cách đây không lâu người ta vẫn nghĩ ông Mitt Romney có nhiều hy vọng trở thành ứng cử viên của đảng Cộng Hòa, người duy nhất có thể thắng được ông Obama trong cuộc bầu cử tháng 11 tới. Nhưng chiến thắng của ông Newt Gingrich mới đây đã làm thay đổi cục diện, và làm hài lòng phe Dân Chủ.

Le Courier International cũng trích dẫn một bài phóng sự của tạp Newsweek « Du hành trong lòng của máy chiến tranh của Obama », mô tả sự chu đáo của công phu chiến dịch tranh cử, mà theo tạp báo, còn quy mô hơn chiến dịch năm 2008.

Hiện nay tỷ lệ tín nhiệm của Tổng thống Obama chỉ còn có 46%. Bên cạnh đó, tỷ lệ ông Franklin Roosevelt đến nay, chỉ có Tổng thống Mỹ nào tái đắc cử khi tỷ lệ thấp nhất ghi nhận trên 7,3% (hiện nay là 8,6%), và tăng trưởng tổng số người đi bỏ phiếu 2%. Nhưng khó khăn này khiến không khí tại Tổng hành dinh chiến dịch rất căng thẳng.

Nhưng sáng tạo của năm 2008, lúc iPhone chưa hiện diện, Twitter còn phôi thai và Facebook chỉ bằng 1/10 hiện nay, giờ đây đã trở thành « tiền số ».

Chiến dịch tranh cử lần này, sử dụng các phương tiện hiện đại, sự cá nhân hóa việc tiếp xúc với cử tri để thu thập các thông tin cần thiết và giúp cho việc vận động hiệu quả hơn. Các hoạt động trên mạng và tài chính được đẩy mạnh : nếu chiến dịch năm 2008 tập trung cho tin nhắn SMS, thì nay trang web của chiến dịch được thiết kế sao cho trên mạng được truy cập bằng máy tính, điện thoại hay máy tính bảng.

Ê-kíp Obama làm tốt công việc ông không thể thực hiện được trong năm 2012 chỉ vì sai lầm trong cách tiếp cận hoặc sử dụng không tốt các công cụ kỹ thuật hiện đại. Và tất nhiên, nếu đi theo phe Cộng Hòa không phải là Mitt Romney.